

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá problematikou trestní odpovědnosti právnických osob, a to zejména institutem vyvinění ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) a odst. 5 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Právní úprava institutu vyvinění v tomto zákoně totiž budí značnou řadu otázek právní nauky i právní praxe, přičemž tyto otázky nejsou dosud rozhodovací praxí tuzemských soudů zpravidla zodpovězeny.

Za cíl si tato práce klade představení v tuzemském právu nepřiliš známého nástroje v podobě compliance programu, který tvoří systém preventivních, detekčních a reaktivních opatření, jež mají za cíl předcházet protiprávnímu jednání v rámci činnosti právnické osoby, taková jednání případně odhalovat a vhodně na ně reagovat. Současně může být funkční compliance program předpokladem pro aplikaci institutu vyvinění. Ačkoliv se tato práce věnuje hlavně trestněprávní odpovědnosti právnických osob, neopomíjí ani souvislosti s odpovědností správněprávní a soukromoprávní.

Práce je rozčleněna do čtyř kapitoly. První kapitola představuje institut trestní odpovědnosti právnických osob v širších historických, právních i mezinárodních souvislostech. Obsahem této kapitoly je též vylíčení okolností přijímání právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob v České republice.

Druhá kapitola se věnuje právní úpravě vzniku a zániku trestní odpovědnosti v tuzemské právním řádu, tedy především příslušným ustanovení zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Vedle toho tato kapitola rozebírá i další ustanovení tohoto zákona, která mohou být relevantní z hlediska compliance programů. Zejména tato kapitola upozorňuje na sporné otázky související s úpravou trestní odpovědnosti právnických osob v tuzemském právu.

Třetí kapitola se ptá především na příčiny kriminality právnických osob, jejichž znalost je žádoucí při přípravě konkrétních opatření, která mají být v rámci činnosti právnické osoby zaváděna. Zejména se tak tato kapitola věnuje kriminologickým teoriím kriminality právnických osob a kriminogenním faktorům ovlivňujícím vznik tohoto typu kriminality.

Tématem poslední kapitoly jsou právě compliance programy. Právě poslední kapitola usiluje o naplnění cíle této práce v podobě návrhu systému vhodných opatření, která budou sloužit nejen k naplnění podmínek pro aplikaci institutu vyvinění, ale budou též skutečně předcházet protiprávnímu jednání v rámci činnosti právnické osoby.